

200. KOPCZYŃSKI Stanisław^{1, 2} ur. 7 marca 1916 roku w Boruchach z zawodu ogrodnik (Gärtner). W kwietniu 1943 roku został aresztowany wraz z 30 mieszkańcami gminy Szczutowo i okolic w akcji odwetowej za wykolejenie pociągu na trasie Sierpc – Rypin.

Został skierowany do obozu koncentracyjnego Stutthof 15 kwietnia 1943, gdzie nosił numer obozowy 21 682. 20 lipca 1943 roku odnotowano jego pobyt w szpitalu w KL Stutthof.

25 maja 1944 roku zostaje przeniesiony do obozu koncentracyjnego KL Buchenwald³, gdzie otrzymuje numer obozowy 656142. Z zachowanej dokumentacji odnajdujemy Stanisława Kopczyńskiego w KL Mittelbau-Dora⁴, gdzie najprawdopodobniej zmarł.

Nota biograficzna sporządzona na podstawie danych pozyskanych z następujących źródeł:

1.

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Dane osobowe⁵

Nazwisko: **Kopczynski**, imię: **Stanisław**, narodowość: **polska**, obywatelstwo: **polskie**, data urodzenia: **1916-03-07**, miejsce urodzenia: **Boruchy**, zawód: Gärtner,

Informacje o prześladowaniach

Uwięzienie - rodzaj uwięzienia: **obóz koncentracyjny**, miejsce osadzenia: **Stutthof**, okoliczności zatrzymania: **placówka kierująca do obozu: Stapo Graudenz**, numer: **21682**, data zwolnienia: **1944-05-25**; dodatkowe informacje: **pobyt w szpitalu 1943-07-20**

Uwięzienie - rodzaj uwięzienia: **obóz koncentracyjny**, miejsce osadzenia: **Buchenwald**, data osadzenia: **1944-05-25**

Źródło: Muzeum Stutthof w Sztutowie, I-II-E-7, I-III-47728, I-III-47720, I-VB-22, I-IIC-3

Informacje o prześladowaniach

¹ Straty osobowe i ofiary represji Instytutu Pamięci Narodowej <http://www.straty.pl/pl/szukaj>.

² Źródło: Polacy, Żydzi, Niemcy Ziemi Sierpeckiej w okresie międzywojennym i w czasie II wojny światowej, Praca zbiorowa: Dariusz Lazarowski, Anna Stręciwilk, Krzysztof Stręciwilk, Elżbieta Żendarska, Wydawca: Społeczny Komitet Renowacji Miejsca Pamięci Narodowej w Sierpcu, ul. Wojska Polskiego 28a, Sierpc 2022 rok, s. 273-374.

³ Do obozu KL Mittelbau sprowadzono więźniów z Buchenwaldu i rozpoczęto prace w największej tajemnicy. Obóz funkcjonujący od sierpnia 1943 do końca II wojny światowej, został założony w celu dostarczenia niewolniczej siły roboczej dla pobliskiej olbrzymiej podziemnej fabryki zbrojeniowej Mittelwerk. Więźniowie, którzy trafiali do Dora mieli w założeniu pozostać tam do śmierci. Źródło: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Mittelbau-Dora>

⁴ Arbeitslager Dora, Konzentrationslager Mittelbau-Dora – niemiecki obóz koncentracyjny, założony w pobliżu Nordhausen (Turyngia, Niemcy). Obóz funkcjonujący od sierpnia 1943 do końca II wojny światowej, został założony w celu dostarczenia niewolniczej siły roboczej dla pobliskiej olbrzymiej podziemnej fabryki zbrojeniowej Mittelwerk. Sprowadzono na miejsce więźniów z Buchenwaldu i rozpoczęto prace w największej tajemnicy. Więźniowie, którzy trafiali do Dora mieli w założeniu pozostać tam do śmierci.

⁵ Na podstawie danych Instytutu Pamięci Narodowej, Wyszukiwanie osób represjonowanych, Kopczyński Stanisław Józef, L.p. 49 wykazu, strona internetowa: <https://straty.pl/szukaj-osoby.php>

Uwięzienie - rodzaj uwięzienia: **obóz koncentracyjny**, miejsce osadzenia: **Buchenwald**

data osadzenia: **1944-05-28**, numer: **56142**

Źródło: [Gedenkstätte Buchenwald, NR056000\056100\56142A](#)

Informacje o prześladowaniach

Uwięzienie - rodzaj uwięzienia: **obóz koncentracyjny**, miejsce osadzenia: **Buchenwald**, data osadzenia: **1944-05-28**,

dodatkowe informacje: **Einlieferung 28.05.1944 von Stutthof (Kategorie: "Politisch") bis 29.10.1944 Überstellung (Dora/Mittelbau).**

Wolne tłumaczenie: Przybył do obozu 28.05.1944 v z KL Stutthof , kategoria : więzień polityczny, 29.10.1944 obóz docelowy Dora/Mittelbau.

Źródło: [Baza danych ITS Arolsen](#)

Dane osobowe ⁶

Nazwisko: **Kopczyński**, imię: **Stanisław**, data urodzenia: **1916-03-07**,

Informacje o prześladowaniach:

uwięzienie, rodzaj uwięzienia: **obóz koncentracyjny**, miejsce osadzenia: **Mittelbau-Dora**, figuruje na stanie obozu: **1945-02-27**, numer: **56142**

Źródło: [Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej, IPN GK 132/15](#)

Dane osobowe ⁷

Nazwisko: **KOPCZYNSKI**, imię: **STANISLAW**, data urodzenia: **1916-03-07**,

Informacje o prześladowaniach:

Uwięzienie - rodzaj uwięzienia: **obóz koncentracyjny**, miejsce osadzenia: **Mittelbau**

Źródło: [Baza danych ITS Arolsen](#)

2.

Informacje o więźniach – strona internetowa Muzeum Stutthof w Sztutowie - obozu koncentracyjnego KL Stutthof ⁸

⁶ Na podstawie danych Instytutu Pamięci Narodowej, Wyszukiwanie osób represjonowanych, Kopczyński Stanisław Józef, L.p. 52 wykazu, strona internetowa: <https://straty.pl/szukaj-osoby.php>

⁷ Na podstawie danych Instytutu Pamięci Narodowej, Wyszukiwanie osób represjonowanych, Kopczyński Stanisław Józef, L.p. 53 wykazu, strona internetowa: <https://straty.pl/szukaj-osoby.php>

⁸ Strona internetowa Muzeum Stutthof w Sztutowie osoba wyszukiwana: Klosinski: <https://stutthof.org/archiwum/poszukiwanie-wiezniov/> [Dostęp 2023-12-19]

Nazwisko: **Kopczyński**, Imię: **Stanisław**, Nr obozowy: **21682**, Data urodzenia: 1916-03-07, Miejsce urodzenia: **Boruchy**, Miejsce zamieszkania: **Boruchy, Kr. Rippin**, Zawód: **Landarbeiter**,
Źródło: Księga ewidencyjna, Sygnatura akt archiwalnych: I-II-E-7-288

Nazwisko: **Kopczyński**, Imię: **Stanisław**, Nr obozowy: **21682**, Narodowość: **Pole**
Źródło: Księga przyjęć i wypisów ze szpitala, Sygnatura akt archiwalnych: I-VB-22-58

Nazwisko: **Kopczyński**, Imię: **Stanisław**, Nr obozowy: **21682**, Narodowość: **Pole**
Źródło: Księga przyjęć i wypisów ze szpitala, Sygnatura akt archiwalnych: I-VB-22-75

3.

Stanisław Kopczyński razem z bratem Tadeuszem Kopczyńskim zostali aresztowani i osadzeni w obozie koncentracyjnym w KL Stutthof. Tadeusz Kopczyński zmarł w KL Stutthof w dniu 25 maja 1943 roku. Stanisław Kopczyński zmarł prawdopodobnie pod koniec 1944 roku KL Mittelbau-Bora.

Na cmentarzu Rzymsko-Katolickim w Szczutowie ⁹ na grobie rodzinnym, rodzina zamordowanych zainstalowała symboliczną tablicę pamiątkową poświęconą zamordowanym braciom.

Cmentarz Rzymsko-Katolicki w Szczutowie
Grób rodzinny, Sektor D, rząd 9, nr grobu 5
Foto: Dariusz Lazarowski, maj 2018 rok

⁹ Lokalizacja tablicy pamiątkowej: Cmentarz Rzymsko-Katolicki w Szczutowie. Sektor D, rząd 9, nr grobu 5.
<http://szczutowo.polski-cmentarz.pl/grobonet/start.php?id=form>

KL STUTTHOF		T/D Nr. 	
KOPCZYNSKI,		Stanislaw,	
NAME		Vorname	
7.3.1916,		21682,	
Geb.-Dat.		Häftl.-Nr.	
Boruchy,			
Geb.-Ort			
Häftl. Pers. Karte	☒	Einweisungsbeschluß . . .	☐
Häftl. Pers. Bogen	☐	Entlassungserklärung . . .	☐
Effektenkarte	☒	Entlassungsschein	☐
Effektenverzeichnis	☐	Korrespondenz	☐
Geldverw.-Karte	☒		☐
Häftl. Unters. Bogen	☐		☐
Revierkarte	☐		☐
Krankenblätter	☐		☐
Todesmeldung	☐		☐
Sterbeurkunde	☐		☐
Soz. Ver. Unterlagen	☐		☐
		Dokumente:	21
		Inf. Karten:	
		Bemerkungen:	
		Umschlag-Nr.:	20598

DocID: 4528333 (STANISLAW KOPCZYNSKI)

¹⁰ Dokumenty odnalezione w zasobach cyfrowych Arolsen Archives <https://arolsen-archives.org/pl/>. Arolsen Archivist to Międzynarodowe Centrum Badań Prześladowań Nazistowskich i jednocześnie największe archiwum dokumentów dotyczących ofiar i Ocalonych. Zbiory zawierają informacje o 17,5 mln osób i są wpisane na listę dziedzictwa UNESCO „Pamięć Świata”. Przez wiele lat głównym zadaniem Arolsen Archives, instytucji, założonej w 1948 roku przez aliantów pod nazwą International Tracing Service (Międzynarodowa Służba Poszukiwań), było poszukiwanie i dokumentowanie losów ofiar prześladowań nazistowskich. Bezpośredni link do dokumentów: <https://collections.arolsen-archives.org/en/search/person/4528332?s=Kopczyński%20Stanisław&t=2503461&p=0>.

Kommandantur des Konzentrationslagers Stutthof Politische Abteilung		Beschreibung	PA 21 682
Familienname: K o p c z y n s k i		Größe: 172	Sch. H. Erziehung
Vorname: Stanislaw		Gestalt: schlank	
geb. am: 7.3.16 in: Boruch, Krs. Rippin		Gesicht: oval	Krankheiten keine und Gebrechen:
Wohnort: wie oben		Augen: grau	
Straße:		Nase: gross	Besondere Kennzeichen: rechte Hüfte kürzer
Beruf: Landarbeiter		Mund: wulstig	
Religion: kath. Staatsangeh.: Poln		Ohren: mittel	
Ehefrau: ledig		Zähne: lückenhaf	
Kinder oder) Verwandte:) keine		Haar: blond	
		Bart: rasiert	
		Sprache: poln.	
Vorbeugungs-Schutzhaft angeordnet			
am: durch: Stapo Graudenz IV C 2 a		eingeliefert am: 15.4.43	
Grund: Diebstahl		entlassen am:	
Vorstrafen: keine		Vfg.	
		vom:	
		nach:	
Bisherige Parteizugehörigkeit:			
<u>Lichtbild</u>	Ich bin darauf hingewiesen, daß meine Bestrafung wegen intellektueller Urkundenfälschung erfolgt, wenn sich die vorstehenden Angaben über meine Person als falsch erweisen sollten. <i>Stanislaw Kopczynski</i> (Unterschrift)		
Druck: Wehrkreisdruckerei XX, Danzig	i. A. der Leiter der Politischen Abteilung		

DocID: 4528334 (STANISLAW KOPCZYNSKI)

<u>A. Rückfälligkeit:</u>	Überführt am: 25 Mai 1944 an KL. Buchenwald.
<u>B. Mehrmals in Schutzhaft:</u>	
<u>Bemerkungen:</u>	verstorben am: beerdigt in:

DocID: 4528334 (STANISLAW KOPCZYNSKI)

entlassen

PO. Schutz Name: **K o p c z y n s k i** **Stanislaw** Nr. **21683**

Beruf: geboren am: **7.3.1916** in:

Anschrift:

Eingel. am: **15.4.43** von **Stapo Graudenz** Entl. am: **25. Mai 1944** nach: **KP. Boh.**

Bei Einlieferung abgegeben:

	Koffer	Werkzeugsche	Palet
1 Hut/Mütze	1 P. Schuhe/Stiefel	Sporthemd/-hose	Rasiermesser
1 Mantel <i>Toppe</i>	1 P. Hausschuhe/Pant.	1 P. Sandsh. Zuch Leder	Rasierapparat
1 Rock <i>Jade</i>	1 P. Samash. Zuch Leder	Armehalter	Rasierfliegen
1 Weste/Kletterweste	Kragen	1 P. Mansh. Knöpfe	Rasierpinsel
1 Hose	Vorhemd	Brieftasche mit <i>die</i>	Geldbörse
Pullover	Binder/Pliege	Papieren	Ramm
1 Strickweste	Halstuch	Schlüssel a. Ring	Brille/Etui
1 Hemden	Ziertuch	Feuerzeug	Inv.-Ang.-Verfich. Karte
1 Unterhosen	Taschentücher	Messer Schere	Aufrechn.-Beschein.
1 P. Strümpfe	Handtücher	Drehstift	Führerschein
			Wertfächer
			Tüten

Abgabe bestätigt: *Rapczynski Stanislaw*

Effektenverwalter: *Schke*
44 - Rottenführer

DocID: 4528335 (STANISLAW KOPCZYNSKI)

Unterchrift:

abgegeben am: *25. 10. 43*

entnommen am:

Umseitig bezeichnetes Eigentum habe ich am 194 restlos zurückerhalten.

Rapczynski

Effektenverwalter:

Werkzeugsche XX, Danzig

DocID: 4528335 (STANISLAW KOPCZYNSKI)

KL. BUCHENWALD		(Männer)	T/D Nr.
KOPCZYNSKI		Stanislaw	
NAME	Vorname		
7.3.1916	Boruchy	56142	
Geb.-Datum	Geb.-Ort	Häftl.-Nr.	
Häftl. Pers. Karte	☒	Mil. Gov. Quest.	☐
Effektenkarte	☒	Order f. Disp.	☐
Effektenverzeichnis	☐	Todesmeldung	☐
Postkontr.-Karte	☐	Soz. Vers. Unterlagen	☐
Schreibst.-Karte	☒	Zahnbehandlungskarte	☐
Häftl. Pers. Bogen	☒	Korrespondenz	☐
Revierkarte	☒		☐
Krankenblätter	☐		☐
Arbeitskarte	☒		☐
Geldverw.-Karte	☐		☐
Nummernkarte	☒		☐
		Dokumente:	☐
		Inf. Karten:	☐
		Bemerkungen:	☐
		Umschlag-Nr.:	

¹¹ Dokumenty odnalezione w zasobach cyfrowych Arolsen Archives <https://arolsen-archives.org/pl/> . Bezpośredni link do dokumentów KL Buchenwald: <https://collections.arolsen-archives.org/en/search/person/6325542?s=Kopczyński%20Stanisław&t=1680959&p=0>

Konzentrationslager

Art der Haft:

Gef. Nr.:

56142 ✓

Name und Vorname: Kopczyński Stanisław ✓
 geb.: 7. 3. 1916 zu: Boruchy - K. Rippin - Prov. Pommern
 Wohnort: W.O. Post: Szczenkowo
 Beruf: Gärtner Rel.: A.K.
 Staatsangehörigkeit: Pole Stand: Leibg.
 Name der Eltern: Vater: Landwirt Jan K., verh. im J. 1921 in Boruchy (W.O.) Rasse: Leibg.
 Wohnort: Mutter: Anna K., geb. Zolnowska verh. im J. 1912 in Boruchy
 Name der Ehefrau: Schmüserin: Janina K., geb. Tykarska Rasse: Leibg.
 Wohnort: Boruchy W.O.
 Kinder: Keine Alleiniger Ernährer der Familie oder der Eltern:
 Vorbildung: Volksschule (7 Kl.)
 Militärdienstzeit: von — bis
 Kriegsdienstzeit: Infanterie von — bis 1939
 Grösse: 172 Gestalt: kräftig Gesicht: oval Augen: grün
 Nase: gerade Mund: gerade Ohren: gerade Zähne: klein
 Haare: blond Sprache: polnisch
 Ansteckende Krankheit oder Gebrechen:
 Besondere Kennzeichen: Keine
 Rentenempfänger:
 Verhaftet am: 13. 4. 1943 wo: Danzig
 1. Mal eingeliefert: 15. 4. 43 in KL Stutthof 2. Mal eingeliefert: 27. 5. 44
 Einweisende Dienststelle: KL Stutthof
 Grund:
 Parteizugehörigkeit: Keine von — bis
 Welche Funktionen:
 Mitglied v. Unterorganisationen:
 Kriminelle Vorstrafen: Keine
 Politische Vorstrafen:

Ich bin darauf hingewiesen worden, dass meine Bestrafung wegen intellektueller Urkundenfälschung erfolgt, wenn sich die obigen Angaben als falsch erweisen sollten.

v. g. u.

Der Lagerkommandant

Kopczyński Stanisław

KL/42/443 500.000

DocID: 6325544 (STANISLAW KOPCZYNSKI)

Lagerstrafen:

Ordnungsstrafen:

Untersuchungshaft:

Strafhaft (Einzel):

Gründe:

Besondere Bemerkungen:

Überführt am: nach:

Zurückgebracht am:

Überführt am: nach:

Zurückgebracht am:

Überführt am: nach:

Zurückgebracht am:

Überführt am: nach:

Zurückgebracht am:

Entlassen am: nach:

Strasse:

Verstorben am: wo:

DocID: 6325546 (STANISLAW KOPCZYNSKI)DocID: 6325546 (STANISLAW KOPCZYNSKI)

KL.: BUCHENWALD

Häftlings-Personal-Karte

Fam.-Name: Kopczynski

Vorname: Stanislaw am: 27.5.44 an KL. Buchenwald

Geb. am: 7.3.16 in: Boruchy

Stand: ledig Kinder: - am: - an KL. -

Wohnort: w. o. Kr. Rippin, Pommern

Strasse: Post Szczytowo am: - an KL. -

Religion: r.k. Staatsang.: Pol. am: - an KL. -

Wohnort d. Angehörigen: Schwägerin: Janina K. w.o. am: - an KL. -

Eingewiesen am: 15.4.43 am: - an KL. -

durch: Stapo Graudenz am: - an KL. -

in KL.: Stutthof am: - an KL. -

Grund: Polit. Pole am: - an KL. -

Verstraft: - am: - an KL. -

Entlassung: - am: - durch KL.: -

mit Verfügung v.: -

Strafen im Lager:

Grund:	Art:	Bemerkung:

Personen-Beschreibung:

Größe: 172 cm

Gestalt: kräft.

Gesicht: oval

Augen: grau

Nase: gröss

Mund: gew.

Ohren: gew.

Zähne: stark

Haare: blond

Sprache: poln.

Bes. Kennzeichen: -

Charakt.-Eigenschaften: -

Sicherheit b. Einsatz: -

I.T.S. FOTO No. 2307 g

Körperliche Verfassung: -

6873

DocID: 6325547 (STANISLAW KOPCZYNSKI)

Erlernter Beruf: Gärtner zuletzt ausg. Beruf: - Arbeitsbuch Nr.: -

Ausgebildet in der Zeit - (Ausbildungslehrgang)

als - im KL. -

Eingesetzt

1. vom	bis	als	bei
2.	"	"	"
3.	"	"	"
4.	"	"	"
5.	"	"	"
6.	"	"	"
7.	"	"	"
8.	"	"	"
9.	"	"	"
10.	"	"	"
11.	"	"	"
12.	"	"	"
13.	"	"	"
14.	"	"	"
15.	"	"	"
16.	"	"	"
17.	"	"	"
18.	"	"	"
19.	"	"	"
20.	"	"	"

I.T.S. FOTO No. 2307 g

DocID: 6325547 (STANISLAW KOPCZYNSKI)

13.6.44 Dora 57

Pole. 56142. Kopczyński Stanisław

geb. 7. 3. 16. Boruchy, Pr. Pommern.

Gärtner.

28. Mai 1944. Stutthof

DocID: 6325548 (STANISLAW KOPCZYNSKI)

Arbeitschein

Der

Zugang am: 15. Sep

en Staatspolizei

offizielle Mündten

atow Wassilij

DocID: 6325548 (STANISLAW KOPCZYNSKI)

<u>Gch.</u>		Name:	
<u>Afo.</u>	21.682	K o p c z y n s k i	
<u>B.D.</u>		Stanislaw	
<u>Jude</u>	Nr.		
Geburtsort:		Einlieferungs:	©
Krankengeschichte und Einlieferungsbesund			

DocID: 6325549 (STANISLAW KOPCZYNSKI)

56142

Pole

NAME *Kopczyński*

BERUF *Handwerker*

BEM. *gärtner*

FA Nr.

KDO. ¹³/₆ *Arwa*

DocID: 6325550 (STANISLAW KOPCZYNSKI)

Deutsche Hollenhi Maschinen Gesellschaft a. b. H. Berlin 18. 8. 42

Gegenstand: _____

Bau- muster		Zeichnungs-Nummer					Ant.-Verw.-Bau- Ort-Ort-stelle-funk	
a	b	c	d	e	f	g	h	
1	2							
Baugruppe		Stück		Ant.-Verw.-Bau- Ort-Ort-stelle-funk				
3		4		5		6		
Kosten- stelle		M		H		Stückzeit		
9		10		11		12		
Gesamtzeit je Bau- o. Rüstzeit		Rüstzeit		Kont- Gruppe				
13		14		15				
Felder 2e, 8, 11 u. 15 sind nach besonderem Schlüssel auszufüllen.								
6 6 6 6 6 6 6 6 5,6142 7 7 7 7 7 7 7 7 8 8 8 8 8 8 8 8 9 9 9 9 9 9 9 9 								

DocID: 6325550 (STANISLAW KOPCZYNSKI)

56142
Kopczyński Stanisław

DocID: 6325551 (STANISŁAW KOPCZYŃSKI)

geb. _____
Häftlings-Nr. _____

DocID: 6325551 (STANISŁAW KOPCZYŃSKI)

KL. MITTELBAU		T/D NR.						
<u>KOPCZYNSKI</u>		<u>Stanislaw</u>						
Name		Vorname						
<u>7.3.1916</u>		<u>56142</u>						
Geb.Datum		Geb.Ort		Häftl.Nr.				
Postkontrollkarte	1	Dokumente:		1				
Arbeitskarte		Inf.Karten:						
Revierkarte		Bemerkungen:						
Krankenblätter		Umschlag-Nr.:						
Röntgenkontrollkarte ..								
Zahnbehandlungskarte ..								
Abgang durch Tod								
Totenmeldung								
.....								
		21049						

DocID: 2635209 (STANISLAW KOPCZYNSKI)

¹² Dokumenty odnalezione w zasobach cyfrowych Arolsen Archives <https://arolsen-archives.org/pl/> . Bezpośredni link do dokumentów KL Mittelbau: <https://collections.arolsen-archives.org/en/search/person/2635208?s=Kopczyński%20Stanisław&t=2381839&p=0>

Nr.: 56142 Pole-
 Name: Kopczyński Stanisław
 geb.: 7.3.16 in:
 Block:

		M ₂ E

 Anschrift d. Angehörigen:
 Bemerkungen:

Post:	Nov.	Dez.	Jan.	Feb.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dez.
Ein:														
Aus:														

 MW 22000 XI. 44 L 0429 470-117

DocID: 2635210 (STANISLAW KOPCZYNSKI)

Absender:
 Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt
 Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer, bei Untermietern auch Name des Vermieters
 Postkarte
 Zum Aufkleben der Freimarke
 Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer, bei Untermietern auch Name des Vermieters
 (2. 44)
 C 154 Dia A 6

DocID: 2635210 (STANISLAW KOPCZYNSKI)